

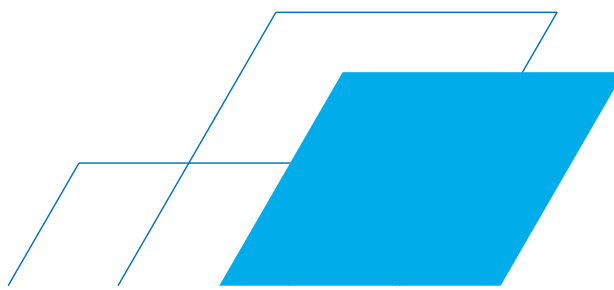

Instituut
Contextuele
Benadering

Brochure post-hbo

Contextueel Werken in Hulpverlening

Inleiding

Ons welzijn hangt nauw samen met de kwaliteit van de relaties die we hebben. En wat we doen en laten wordt vaak sterk beïnvloed door de mensen die dicht bij ons staan of stonden. Kortom: wanneer je je als professional bezighoudt met het welzijn van anderen, kun je niet om de context van mensen heen.

De contextuele benadering biedt je daarbij zowel een theoretische basis als praktische handvatten voor je dagelijks werk. In de tweejarige post-hbo Contextueel Werken in Hulpverlening leer je wat het contextuele denken inhoudt en hoe je dat in je werk kunt integreren. De post-hbo wordt gegeven door het Instituut voor Contextuele Benadering (ICB).

In deze brochure lees je hoe de opleiding eruit ziet en wat je kunt verwachten als je deze post-hbo gaat volgen. Zo ontdek je of deze opleiding bij je past en aansluit bij de manier waarop jij je wilt ontwikkelen.

Het ICB verzorgt ook een 2-jarige phbo Contextueel werken in het onderwijs en Contextueel werken in Geestelijke Verzorging & Pastoraat. Ben je daarin geïnteresseerd? Ga dan naar de website lcbnederland.nl of CHE.nl en kies voor de betreffende opleiding.

Het Instituut voor Contextuele Benadering (ICB) is onderdeel van de Christelijke Hogeschool Ede (CHE). De CHE werd al meer dan tien keer uitgeroepen tot Beste Middelgrote Hogeschool van Nederland. Professionals zijn onder meer enthousiast over de kwaliteit van het onderwijs, de betrokkenheid van docenten en de goede onderwijsfaciliteiten.

Wat is de contextuele benadering?

De contextuele benadering is een theorie en werkwijze tegelijk. Alles draait daarbij om de verbondenheid tussen mensen. We hebben elkaar namelijk nodig. En wat we doen en laten staat nooit op zichzelf. Zo beïnvloedt loyaliteit aan je ouders je omgangsvormen en overtuigingen. Maar ook andere betekenisvolle mensen hebben impact op wie we zijn en hoe we ons gedragen. De omgeving waarin we wonen, de samenleving en de cultuur spelen eveneens een rol. Dat alles noemen we de 'context'.

Het feit dat we elkaar nodig hebben, gaat gepaard met een verlangen om ook werkelijk van betekenis te zijn voor die ander. Dat vormt de dieperliggende motivatie voor onze onderlinge verbondenheid. In de contextuele benadering noemen we dat de 'relationele ethiek'. Die ethiek is de kern van goede relaties en geeft de betrokkenen zelfvertrouwen, vrijheid en het besef van een zinvol leven.

De belangrijkste werkwijze van de contextuele benadering richt zich er dan ook op om die dieperliggende motivatie van mensen te herstellen of te ontsluiten. Deze motivatie stelt mensen in staat om de gerichtheid op zichzelf te verruilen voor aandacht voor wat de ander nodig heeft.

De contextuele benadering is ontwikkeld door de Hongaarse professor Ivan Boszormenyi-Nagy. In Nederland ontwikkelt het Instituut Contextuele Benadering (ICB) deze aanpak verder door.

De contextuele benadering wordt toegepast door professionals die zich beroepsmatig bezighouden met het welzijn van anderen. Denk aan (relatie)therapeuten, sociaal werkers, leerkrachten, mediators, pastoraal werkers en zorgverleners in diverse velden.

Voor wie is dit een interessante post-hbo?

Je kunt dan denken aan sociaal werkers, relatietherapeuten, jeugdhulpverleners, professionals binnen de GGZ en mediators. Maar deze opleiding is ook geschikt voor casemanagers, reclasseringswerkers en professionals in de gehandicaptenzorg, verslavingszorg of psychiatrie.

Staat jouw beroep in dit lijstje of heb je een soortgelijke functie? En ben je geïnteresseerd in de contextuele benadering? Bijvoorbeeld omdat je graag wilt weten hoe je thema's als verbondenheid, vertrouwen, rechtvaardigheid en verantwoordelijkheid een leidende plek kunt geven in jouw werk. Dan past de post-hbo Contextueel werken in Hulpverlening goed bij jou.

Je kunt deze opleiding direct na je bachelor volgen. Maar het kan ook als je na wat langere tijd weer zin hebt om je deskundigheid te verdiepen. Of als je toe bent aan een nieuwe uitdaging of je wilt voorbereiden op een nieuwe stap in je carrière. Om te kunnen toepassen wat je leert, is het wel belangrijk dat je in je dagelijks werk mensen begeleidt of ondersteunt.

Misschien voldoe je niet precies aan de instroomeisen. Of je vraagt je om andere redenen af of je wel voor deze opleiding kunt worden toegelaten. Neem dan contact met ons op. We gaan graag samen met jou op zoek naar je mogelijkheden om de competenties van een contextueel hulpverlener te verwerven.

Wat levert deze post-hbo je op?

Door je nieuwe kennis over de contextuele benadering kun jij straks herstel van verbondenheid en verantwoordelijkheid centraal stellen in je werk. Je bent als reflectieve en vakbekwame professional in staat om de contextuele benadering toe te passen in diverse begeleidingssituaties. En dat alles op een wetenschappelijk verantwoorde en geïntegreerde manier.

Ook kun je methoden en strategieën die je al in huis hebt, integreren in een contextuele aanpak. En andersom natuurlijk. Verder ben je in staat om je kennis te delen met anderen en het contextuele denken te verankeren in jouw organisatie. Samenvattend functioneer je als een expert in je vak en een leidende professional in je organisatie.

Expert in je vak

Je hebt specialistische, verdiepte kennis over de contextuele benadering en kunt die toepassen in je eigen vakgebied. Door je inzicht in de relationele ethiek en je grotere handelingsrepertoire weet je ook in complexe begeleidingssituaties vooruitgang te boeken. In multidisciplinaire samenwerking kun je waardevolle nieuwe perspectieven inbrengen. Je weet hoe je daarbij de focus verlegt van problemen van mensen, naar mogelijkheden die iemands context biedt.

Als expert ben je in staat om zelf tot passende (begeleidings)strategieën komen. Ook kun je jouw keuzes en handelen goed onderbouwen naar anderen. Door zelfreflectie, intervisie en supervisie kijk je steeds kritisch naar je eigen handelen. *Samenvattend beschik je als expert over de competenties onderbouwen en beschouwen, integratief methodisch handelen, aanpassen en ontwerpen.*

Leidende professional binnen je organisatie

Met jouw uitgebreide kennis in de theorie en methodologie van het contextuele denken, ben je een vraagbaak voor collega's. De kans is groot dat ze vaker met je komen overleggen, bijvoorbeeld over een casus. Ook kun je jouw nieuwe expertise gebruiken om de professionaliteit en deskundigheid van je collega's en organisatie op een hoger plan te brengen. Bijvoorbeeld door een actieve, leidende en enthousiasmerende rol op je te nemen in deskundigheidsbevordering en beleidsontwikkeling binnen je organisatie. Of door een rol te spelen in het versterken van samenwerkingsverbanden met belangrijke partners en stakeholders. *Samenvattend beschik je als leidende professional over de competenties begeleiden en professionaliseren, leidinggeven en initiëren en samenwerken.*

Deze opleiding levert registraties levert je registraties op voor

- het Registerplein Maatschappelijk Werker en Sociaal Werker
 - de Stichting Kwaliteitszorg Jeugd (SKU)
 - het register Contextueel werker van de Vereniging Contextueel Werkers (VCW)
 - en deze opleiding is opgenomen op de goedgekeurde vervolgopleidingenlijst van de NVPA.
- Kijk op ICB Nederland voor de meest recente registerpunten.

Waar kan je met deze post-hbo aan de slag?

De post-hbo Contextueel Werken in Hulpverlening leidt je niet zozeer op voor een nieuw beroep of een andere functie. Je leert hoe je beter wordt in wat je nu al doet. Of je nu werkt in de hulpverlening, de zorg, het sociaal domein of een aanverwant vakgebied. Je groeit dus in de eerste plaats uit tot senior professional in je vak.

Je zult wel merken dat je door deze opleiding anders in dat vak komt te staan. Dat je je beter kunt positioneren in de organisatie of in het vakgebied waarin je werkt. En dat je professionele ontwikkeling een boost krijgt. Daardoor kan het zijn dat je zin krijgt om een andere baan te zoeken. Eén die beter aansluit bij de ontwikkeling die je hebt doorgemaakt.

Sommige deelnemers aan de post-hbo krijgen al tijdens of kort na de opleiding een nieuwe rol aangeboden. Niet verwonderlijk, want ook collega's, leidinggevendenden of andere professionals in jouw omgeving hebben al snel door dat je dankzij deze post-hbo meer in huis hebt. Kortom, je kansen op een passende baan binnen het werkveld waarin je al werkzaam bent, groeien.

Hoe ziet de opleiding eruit?

De post-hbo Contextueel Werken in Hulpverlening duurt twee jaar. Daarin volg je lesdagen, intervisie en supervisie. Ook doe je aan zelfstudie en pas je nieuwe kennis toe in praktijkopdrachten.

De opleiding bestaat uit drie thema's: de theorie, de praktijk en contextuele houding. Deze vakken kennen diverse lesmomenten, en ze wisselen elkaar af tijdens de opleiding. Je sluit elk vak afzonderlijk af, waardoor je de bijbehorende studiepunten (EC's) verdient.

De theorie (10 EC):

De 'relationele ethiek' is het paradigma (kader) van de contextuele benadering. Het fungeert straks als het kompas van je denken en werken. Daarom doe je theoretische kennis op over het paradigma, de contextuele theorie en de relationeel ethische werkelijkheid. Het geeft je zicht op belangrijke voorwaarden voor een hechte, duurzame relatie.

Ook maakt relationele ethiek je bewust van het feit dat beslissingen binnen de context van een relatie ook belangrijke consequenties hebben voor derden. Bijvoorbeeld voor de volgende generatie. Tegelijk biedt de contextuele theorie een extra hulpbron voor het uitstippelen van een hulpverleningsstrategie.

In de theorielessen worden de volgende onderwerpen behandeld

- / Kernbegrippen van de contextuele theorie
- / Hechting en loyaliteit
- / Filosofische grondslagen van de contextuele theorie
- / Contextueel denken in psychopathologie
- / Psychopathologie en Ontwikkelingspsychologie

De praktijk (10 EC):

De contextuele theorie kan toegepast worden in diverse werkvelden. In dit vak verken, bestudeer en train je daarvoor de mogelijkheden. Natuurlijk komt daarbij ook de toepassing binnen jouw eigen organisatie en werk aan bod. In grote lijnen worden daarbij twee invalshoeken onderscheiden. Allereerst de toepassing van de contextuele benadering als methode. En daarnaast de integratie van de contextuele benadering in een meer generieke ondersteuning en begeleiding van mensen.

In het vak De Praktijk komen de volgende thema's aan bod:

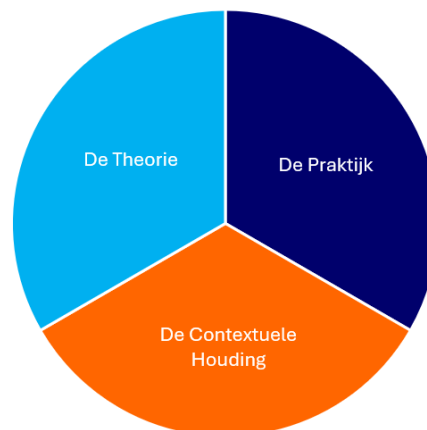
- / Model contextuele hulpverlening
- / Verschillende vormen van systeemtherapie
- / Interculturele communicatie en contextueel werken
- / Gezin in maatschappelijk perspectief
- / Training contextueel hulpverleners

Contextuele houding (10 EC):

Aan de hand van zelfreflectie, intervisie en supervisie ontwikkel je tijdens de opleiding een contextuele houding. Daarbij toon je jouw relationele en ethische vakbekwaamheid aan. Je laat zien dat je in staat bent zelfstandig tot diepgaande reflectie op je eigen handelen te komen. In het bijzonder betrek je daarbij de relationeel ethische dimensie. Tijdens de supervisie komt ook aan bod hoe je je studie aanpakt en hoe dat deel wordt van je vakbekwaamheid als persoon.

Tijdens intervisiebijeenkomsten bespreek je hoe je nieuwe kennis en inzichten over relationeel-ethische thema's toepast in jouw werk. Daar heb je dus ook vaardigheden op het gebied van samenwerken en coaching voor nodig. De ontwikkeling van je contextuele houding wordt gedurende twee jaar bijgehouden. Aan het eind van zowel jaar 1 als 2 evalueer je elkaars vorming en ontwikkeling binnen de intervisiegroep. Het verslag daarvan is vervolgens onderdeel van de evaluatie in de supervisie.

Verdeling EC's in de PHBO

Overige informatie kun je vinden [op de website](#).

7. Opleidingskwalificaties en leeropbrengsten

In de opleiding werk je aan het verkrijgen van opleidingskwalificaties. Je kunt die kwalificaties zien als kernachtige samenvattingen van de beroepsrollen expert in je vak en leidende professional die jij je eigen maakt. De opleidingskwalificaties zijn uitgewerkt in twee leeropbrengsten. Die geven je een meer gedetailleerd en concreter beeld van wat je leert.

Expert in je vak

/ Opleidingskwalificatie 1:

Als contextueel hulpverlener kijk je vanuit een relationeel ethisch perspectief naar mensen en relaties. Dit perspectief integreer je in je praktijk binnen je eigen vakgebied. Je luistert naar de verhalen over complexe situaties van je gesprekspartners, ouders, kinderen of andere betrokkenen. In samenwerking met hen ontsluit je relationele ethiek als een bron voor groei en herstel.

Leeropbrengsten 1.1

Je bent goed thuis in de contextuele theorie. Ook kun je het contextuele paradigma van relationele ethiek in de (vaak complexe) relationele werkelijkheid van je gesprekspartners en je praktijk en vakgebied herkennen, ontsluiten en een plaats geven.

Leeropbrengst 1.2

Je kunt de contextuele theorie onderscheiden van de systeemtheorie en aangrenzende sociaal wetenschappelijke theorieën en methoden. Ook kun je je kritisch verhouden tot de richting waarin het contextuele denken zich binnen je eigen werkveld ontwikkelt, zowel in Nederland als in het buitenland.

/ Opleidingskwalificatie 2:

Je onderbouwt je handelen vanuit professionele standaarden, in combinatie met praktische wijsheid. Je versterkt je normatieve professionaliteit door individueel en met vakgenoten te reflecteren op je uitgangspunten en beroepsmatig handelen. Je kunt uitleggen op basis van welke bronnen je in je handelen als contextueel professional keuzes maakt of hebt gemaakt. En welke afwegingen je daarbij hebt moeten maken.

Leeropbrengsten 2.1

Je verantwoordt je handelen vanuit relevante bronnen en normatieve professionaliteit en kunt dit uitleggen.

Leeropbrengst 2.2

Je reflecties versterken je professionalisering en je beroepsmatig handelen. Je stemt hierin af op je beroep en vakgenoten.

Leidende professional

/ Opleidingskwalificatie 3:

Je bent proactief, nieuwsgierig, kritisch en constructief. Je zet je contextuele expertise in voor de versterking van de deskundigheid van je collega's en het instellingsbeleid. Ook weet je draagvlak te creëren bij leidinggevend en bestuurders.

Leeropbrengst 3.1

Je versterkt theoretische en praktische contextuele kennis van collega's. Om dit te bereiken plaats je hun eigen casuïstiek in contextueel perspectief en verwerkt hierin een gedegen integratieve kennisbasis.

Leeropbrengst 3.2

Je neemt initiatief tot innovatie van werkwijze(n) en aanpassing van instellingsbeleid. Ook creëer je draagvlak voor het invoeren daarvan bij collega's, leidinggevend en bestuurders.

/ Opleidingskwalificatie 4:

Je signaleert vanuit je contextuele expertise vraagstukken in de (lokale) samenleving. Je ontwerpt in antwoord daarop interventies en projecten en evalueert deze. Je bent een ambassadeur van het contextuele werken, en werkt actief samen met collega-organisaties, (lokale) overheden en andere relevante partners.

Leeropbrengst 4.1

Je signaleert vanuit je contextuele expertise vraagstukken in de (lokale) samenleving. In antwoord daarop ontwerp je interventies en projecten, en evalueert deze.

Leeropbrengst 4.2

Je bent een voortrekker in het belichten van de relationeel ethische dimensie van vraagstukken. En je enthousiasmeert interne en externe partners om het contextuele perspectief te verwerken in (beleids)voorstellen, projecten of andere initiatieven.

In het schema hieronder kun je zien hoe de opleidingskwalificaties zich verhouden tot de beroepsrollen en thema's. Uiteraard zijn deze grenzen vloeibaar. In de praktijk zul je deze rollen vaak integreren.

Beroepsrollen	De Theorie	De Praktijk	Contextuele houding
Expert in je vak			
Leidende professional			

8. Over het Instituut Contextuele Benadering

Het Instituut Contextuele Benadering is een platform en kenniscentrum voor de contextuele benadering, gericht op het toepassen van het contextuele denken in verschillende werkvelden. Wij doen dat door opleidingen en cursussen aan te bieden, de contextuele benadering verder te ontwikkelen en onderzoek uit te voeren. We richten ons op onderzoek naar de principes, de werkzaamheid en de toepasbaarheid van de Contextuele Benadering. Dat doen we in werksoorten als sociaal werk, relatie- en gezinstherapie, (basis)onderwijs, mediation, verpleegkunde en pastoraat.

Het ICB is een initiatief van de Christelijke Hogeschool Ede (CHE). We werken nauw samen met het Lectoraat Jeugd en Gezin. Momenteel zijn ongeveer 25 docenten, trainers, supervisors, leertherapeuten, onderzoekers en ontwikkelaars bij het ICB betrokken. Variërend van contextueel therapeuten, systeemtherapeuten en GZ-psychologen, tot psychiaters, orthopedagogen en professionals met een bijzonder specialisme.

Na de post-hbo Contextueel werken in Hulpverlening biedt het ICB vervolgoopleidingen aan in de vorm van een post-hbo Contextuele Therapie, een Master Contextuele Benadering en een eenjarige post- hbo Intensief Ambulante Gezinsbehandeling. Daarnaast verzorgt het ICB korte opleidingen en cursussen.

Contactinformatie

Coördinatie Instituut Contextuele Benadering

dr. Jaap van der Meiden

T 0318-696300

M 06-21295975

E jhvdmeiden@icbnederland.nl

Coördinator Masters, Post-hbo Basis en Post-hbo Contextuele Therapie

Coördinator aanmeldingen Masters en Post-hbo's

Petra van Dijk

T 0318-696300

E pbvdijk@che.nl

Secretariaat ICB

Postbus 80

6710 BB Ede

T 0318-696300

E professionals@che.nl

Bezoekadres

Oude Kerkweg 100, Ede

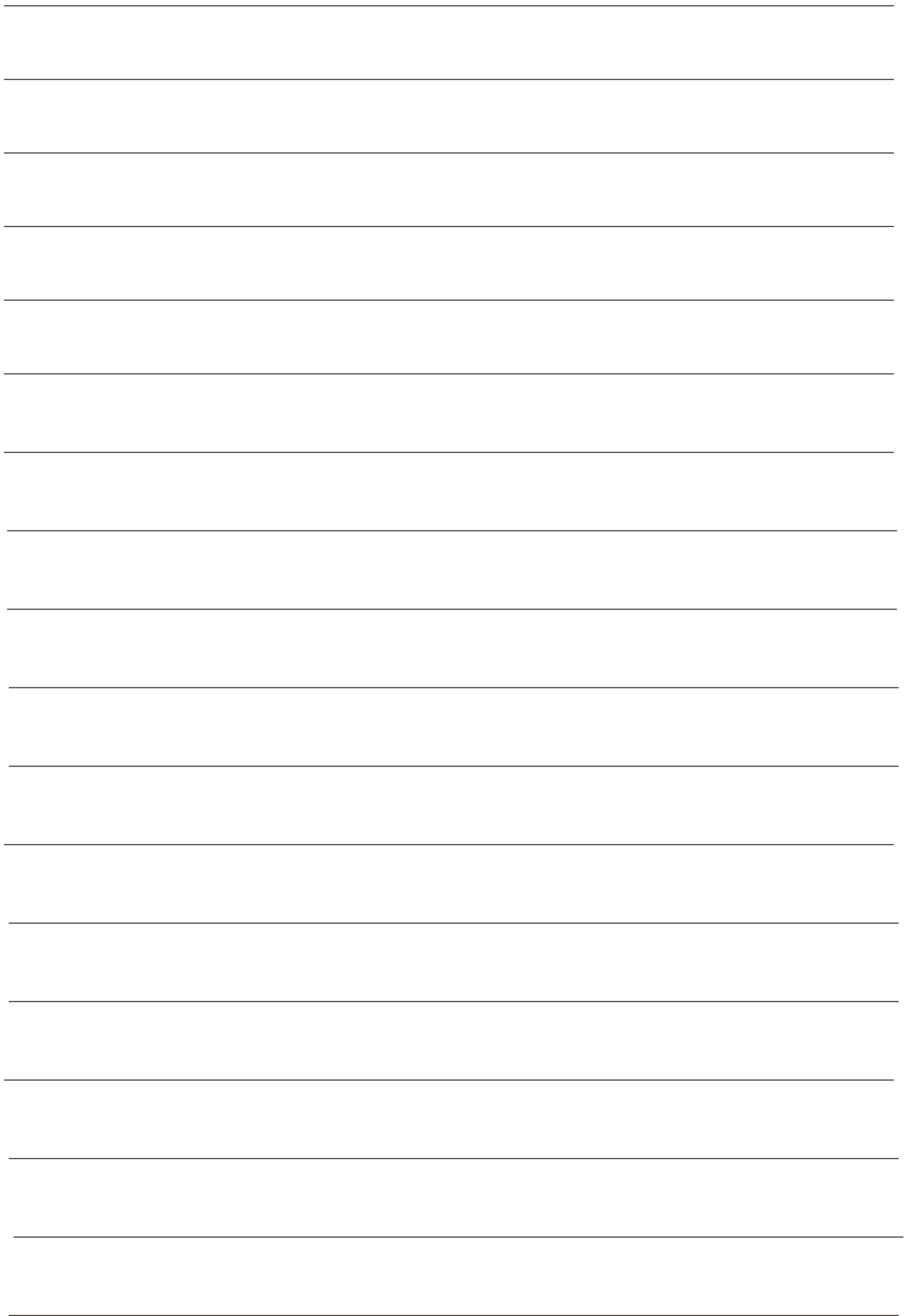
Social Media

Twitter: @ICBtweet

<https://www.linkedin.com/groups/4615199/>

<https://www.facebook.com/icbnederland>

[illegible]

Instituut Contextuele Benadering

Website: www.icbnederland.nl

Telefoon: 0318 - 69 64 68

E-mail: info@icbnederland.nl

Twitter: @ICBTweet

Facebook: facebook.com/icbnederland